

СЪОБЩЕНИЕ ЗА МЕДИИТЕ

София, 20 юли 2022 г.

Европейската комисия предлага план за намаляване на търсенето на газ, за да подготви ЕС за ограничаване на доставките

Европейският съюз е изправен пред риск от по-нататъшно ограничаване на доставките на газ от Русия поради използването от страна на Кремъл на износа на газ като оръжие, като почти половината от нашите държави членки вече са засегнати от намалени доставки. Предприемането на действия сега може да намали както риска, така и разходите за Европа, в случай на по-нататъшно ограничаване или пълно спиране на доставките, като се укрепи европейската енергийна устойчивост.

Ето защо днес Комисията предлага **нов законодателен инструмент и европейски план за намаляване на търсенето на газ, за да се намали потреблението на газ в Европа с 15 % до следващата пролет**. Всички потребители, публични администрации, домакинства, собственици на обществени сгради, доставчици на електроенергия и отрасли могат и следва да предприемат мерки за икономии на газ. Комисията също така ще **ускори работата по диверсификацията на доставките, включително съвместно закупуване** на газ, за да се укрепи възможността ЕС да се снабдява чрез алтернативни доставки на газ.

Комисията предлага **нов регламент на Съвета относно мерки за координирано намаляване на търсенето на газ** въз основа на [член 122 от Договора](#). С новия регламент ще се определи цел за всички държави членки да намалят търсенето на газ с 15 % между 1 август 2022 г. и 31 март 2023 г. Новият регламент също така ще даде на Комисията **възможността да обявява, след консултация с държавите членки, състояние на тревога в Съюза относно сигурността на доставките и да налага задължително намаляване на търсенето на газ** за всички държави членки. Състоянието на тревога в Съюза може да се обявява, когато има съществен риск от сериозен недостиг на газ или извънредно високо търсене на газ. Държавите членки следва да актуализират националните си планове за действие при извънредни ситуации до края на септември, за да покажат как смятат да изпълнят целта за намаляване, и следва да докладват на Комисията относно напредъка си на всеки два месеца. От държавите

членки, които са заявили солидарни доставки на газ, ще се изисква да демонстрират мерките, които са предприели за намаляване на търсенето на национално равнище.

За да помогне на държавите членки да постигнат необходимото намаляване на търсенето, Комисията също прие **европейски план за намаляване на търсенето на газ, в който се определят мерките, принципите и критериите за координирано намаляване на търсенето**. Планът е съсредоточен върху замяната на газ с други горива и общите икономии на енергия във всички сектори. Той има за цел да **гарантира доставките за домакинствата и основните потребители** като болниците, но също така и за промишлените отрасли, които са от решаващо значение за предоставянето на основни продукти и услуги на икономиката, както и за веригите на доставки в ЕС и конкурентоспособността. Планът предоставя насоки за държавите членки, които да се вземат предвид при планиране на ограниченията.

Спестената през лятото енергия ще бъде налична през зимата

Чрез заместването на газа с други горива и пестенето на енергия това лято може да се запази повече газ за зимата. Като се действа сега ще се намали отрицателният ефект върху БВП, като се избегнат непланираните действия при кризисна ситуация по-късно. Ранните стъпки ще позволят също усилията да се разпределят във времето, да се успокоят опасенията на пазара и колебанията на цените и да се позволи по-добро проектиране на целеви разходно-ефективни мерки в защита на промишлеността.

Планът за намаляване на търсенето на газ, предложен от Комисията, се основава на консултации с държавите членки и промишлеността. Наличен е широк набор от мерки за ограничаване на търсенето на газ. Преди обмисляне на ограничения държавите членки следва да изчерпят всички възможности за заместване на горивата, незадължителните схеми за икономии и алтернативните енергийни източници. Когато е възможно, **следва да се даде приоритет на преминаването към възобновяеми** енергийни източници или по-чисти варианти с по-нисък въглероден интензитет или по-малко замърсяване. Преминаването към въглища, нефт или ядрена енергия обаче може да е необходима временна мярка, стига да не се изпадне в дългосрочна въглеродна зависимост. Пазарните мерки могат да смекчат рисковете за обществото и икономиката. Например държавите членки биха могли да стартират търгове или тръжни системи, за да **стимулират намаляването на енергопотреблението от страна на промишлеността**. Държавите членки могат да предложат **подкрепа в съответствие с изменението на [временната рамка за държавна помощ при кризи](#)**, прието днес от Комисията.

Друг важен стълб на икономии на енергия е намаляването на отоплението и охлаждането. Комисията призовава всички държави членки да **стартират кампании за повишаване на обществената осведоменост за насърчаване на намаляването на отоплението и охлаждането** в голям мащаб и да приложат [Съобщението за енергоспестяване в ЕС](#), което съдържа много варианти за краткосрочни икономии. За да дадат пример, държавите членки биха могли да

въведат **целево намаляване на отоплението и охлаждането в сградите, управлявани от публични органи.**

Планът за намаляване на търсенето също **ще помогне на държавите членки да идентифицират и приоритизират**, в рамките на своите „незащитени“ групи потребители, **най-критичните потребители или инсталации** въз основа на общи икономически съображения и следните критерии:

- **Обществена критичност** — сектори като здравеопазване, храни, безопасност, сигурност, рафинерии и отбрана, както и предоставяне на услуги в областта на околната среда;
- **Трансгранични вериги на доставки** — сектори или отрасли, предоставящи стоки и услуги, които са от решаващо значение за гладкото функциониране на веригите на доставки в ЕС;
- **Щети, нанесени на инсталациите** — да е възможно възобновяване на производството без значителни закъснения, ремонти, регулаторно одобрение и разходи;
- **Възможности за намаляване на газа и заместване на продукти/компоненти** — степента, до която промишлените отрасли могат да преминат към вносни компоненти/продукти, и степента, до която търсенето на продукти или компоненти може да бъде задоволено чрез внос.

Контекст: Какво е направил ЕС, за да гарантира енергийните си доставки

След руското нашествие в Украйна Комисията прие плана REPowerEU за премахване на зависимостта на ЕС от руските изкопаеми горива във възможно най-кратък срок. REPowerEU определя мерки относно диверсификацията на доставчиците на енергия, икономии на енергия и енергийната ефективност, както и ускорено въвеждане на енергия от възобновяеми източници. ЕС **прие и ново законодателство, с което се изисква подземните газови хранилища в ЕС** да бъдат запълнени до 80 % от капацитета си до 1 ноември 2022 г., за да се гарантират доставките за следващата зима. В този контекст Комисията **извърши задълбочен преглед на националните планове за готовност** с цел справяне с евентуални сериозни прекъсвания на доставките.

Комисията **създаде енергийната платформа на ЕС** с цел обединяване на търсенето на енергия на регионално равнище и улесняване на **бъдещото съвместно закупуване** както на газ, така и на зелен водород, за да се гарантира най-доброто използване на инфраструктурата, така че газът да отива там, където е най-необходим, и да се достигне до международните партньори в областта на доставките. В рамките на платформата вече са създадени пет регионални групи от държави членки, а в рамките на Комисията е създадена специална работна група, която да подпомага процеса. ЕС **успява да диверсифицира вноса си и да намали зависимостта си от руски газ** благодарение на по-високия внос на втечен природен газ, както и на газ по тръбопроводи от други доставчици. През първата половина на 2022 г. вносът на втечен природен газ с произход, различен от Русия, се е увеличил с 21 милиарда кубични метра (bcm) в сравнение със същия период на миналата година. Вносът по газопроводи с произход, различен от Русия,

също се е увеличил с 14 bcm, като газът идва от Норвегия, Азербайджан, Обединеното кралство и Северна Африка.

Много преди началото на руското нашествие в Украйна ЕС започна да **изгражда чиста и взаимосвързана енергийна система**, насочена към увеличаване на дела на произведената в рамките на Съюза енергия от възобновяеми източници, постепенно премахване на вноса на изкопаеми горива и осигуряване на връзки и солидарност между държавите членки в случай на прекъсване на доставките.

Чрез постепенното отстраняване на нашата зависимост от изкопаеми горива и намаляване на общото потребление на енергия в ЕС благодарение на повишаването на енергийната ефективност **Европейският зелен пакт и пакетът „Подготвени за цел 55“ укрепват сигурността на доставките на ЕС**. Въз основа на тези предложения REPowerEU има за цел да ускори предоставянето на енергия от възобновяеми източници в целия ЕС и разгръщането на инвестиции за енергийна ефективност. Понастоящем над 20 % от енергията в ЕС идва от възобновяеми източници, а Комисията предложи този дял да се увеличи повече от два пъти на поне 45 % до 2030 г. От началото на годината е добавен допълнителен, оценен на 20 GW капацитет за енергия от възобновяеми източници. Това отговаря на повече от 4 bcm природен газ.

Чрез нашите инвестиции в терминали за втечен природен газ и междусистемни газопроводи всяка държава членка вече може да получава доставки на газ от поне два източника, а между съседите са възможни обратни потоци. Съгласно Регламента за сигурността на доставките на газ държавите членки трябва да разполагат с национални превантивни планове за действие и планове за действие при извънредни ситуации, а механизъм за солидарност гарантира доставките за „защитените клиенти“ в съседни държави при тежка извънредна ситуация.

За повече информация

[Мето — Въпроси и отговори](#)

[Комуникация](#)

[Приложение](#)

[Регламент](#)

[Временна рамка за държавна помощ при кризи](#)

[Информационен документ: Да спестим газ за зимата](#)

[Информационен документ: Европейски план за намаляване на търсенето на газ](#)

[Информационен документ: Подкрепа за градовете за пестене на енергия](#)

Лица за контакти с медиите:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)